

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

BN-1-0700-606/08
DŃAP-0700-47/08/MS

dotyczy: BPS-DSK-045-1109/08

SECRETARIA I

Miura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 30.12.08
nr. 10.117 podpis. M

BPS

Warszawa, dnia 23 grudnia 2008 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 30.12.08

nr. 7964 podpis.

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

W odpowiedzi na oświadczenie Senatora RP Pana Tadeusza Gruszki w sprawie wyników egzaminów konkursowych na aplikacje prawnicze w 2008 r., uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Według wstępnie dokonanej oceny przyczyny wyników tegorocznych egzaminów na aplikacje prawnicze były zróżnicowane, w dużej mierze niezależne od Ministra Sprawiedliwości. Do egzaminów przystąpiła rekordowa liczba kandydatów (12 634 osoby) zachęcona wynikami egzaminów z roku ubiegłego, z których dużą część stanowiły osoby, które ukończyły studia prawnicze kilka, a nawet kilkanaście lat temu. Mogły one zatem nie posiadać wystarczającej wiedzy prawniczej z zakresu obecnie obowiązujących przepisów. Ponadto do egzaminów w tym roku przystąpiły również osoby, które nie zdały egzaminu w roku ubiegłym, kiedy poziom trudności testu był wyjątkowo niski. Sądzić zatem należy, że osoby te również w tym roku nie posiadały wystarczającej wiedzy do zdania egzaminu na aplikację. Dużą liczbę, spośród osób przystępujących do egzaminów, stanowili także absolwenci uczelni prywatnych, których poziom nauczania jest często niższy, niż na uczelniach państwowych.

Ministerstwo Sprawiedliwości przeprowadziło szczegółową analizę wyników tegorocznych egzaminów na aplikacje prawnicze, która potwierdziła powyższe przypuszczenia. Sprawozdanie z tej analizy zostało przedstawione Sejmowi RP w

dniu 17 grudnia 2008 r. i podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, istnieje wyraźny związek pomiędzy rokiem ukończenia studiów, a zdawalnością egzaminu. Najwięcej osób, które zdało pozytywnie egzamin to absolwenci z 2008 r., którzy stanowią aż 46,9% wszystkich osób, które zdały egzaminy na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną. Następnie powyższe proporcje układają się następująco:

- absolwenci z 2007 r. - stanowią 19,9% wszystkich osób, które zdały egzaminy na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną,
- absolwenci z 2006 r. - stanowią 7,6% wszystkich osób, które zdały egzaminy na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną,
- absolwenci z 2005 r. - stanowią 6,3% wszystkich osób, które zdały egzaminy na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną,
- absolwenci z 2004 r.- stanowią 5,1% wszystkich osób, które zdały egzaminy na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną.

Natomiast biorąc pod uwagę odsetek osób, które uzyskały pozytywny wynik w odniesieniu do roku ukończenia uczelni wyższej wyniki analizy są następujące:

- z roku 2008 - przystąpiło 3816 osób – zdało 763 osoby, tj. **19,9%** (3816:763);
- z roku 2007 – przystąpiło 2586 osób – zdało 322 osoby, tj. **12,4%** (2586:322);
- z roku 2006 – przystąpiło 1536 osób – zdało 125 osób, tj. **8,1%** (1536:125);
- z roku 2005 – przystąpiło 1111 osób – zdało 105 osób, tj. **9,4%** (1111:105);
- z roku 2004 – przystąpiło 817 osób – zdało 85 osób, tj. **10,4%** (817:85).

Wyniki przeprowadzonej analizy potwierdziły również wyraźny związek pomiędzy oceną ze studiów, a zdawalnością egzaminów konkursowych na aplikacje. Wśród wszystkich osób, które w roku 2008 uzyskały pozytywny wynik z egzaminu:

- **48,08%** stanowią osoby, które uzyskały na dyplomie ocenę **bardzo dobrą**;
- **20,87%** stanowią osoby, które uzyskały na dyplomie ocenę **dobrą plus**;
- **26,54%** stanowią osoby, które uzyskały na dyplomie ocenę **dobrą**;
- **2,00%** stanowią osoby, które uzyskały na dyplomie ocenę **dostateczną plus**;
- **2,31%** stanowią osoby, które uzyskały na dyplomie ocenę **dostateczną**.

Przeprowadzona analiza potwierdziła również przypuszczenie, że wśród osób kończących prywatne uczelnie odnotowano znacznie mniejszy odsetek zdawalności, niż wśród osób, które kończyły uczelnie publiczne. Z zestawienia wynika, że najwyższy odsetek absolwentów (wśród uczelni, z których przystąpiło więcej niż 1 % wszystkich kandydatów), którzy uzyskali wynik pozytywny (przy średniej w kraju: 12,9%), stanowią absolwenci:

1. Uniwersytetu Jagiellońskiego – 23,4% (1091:256)
2. Uniwersytetu Gdańskiego – 15,8% (560:89)
3. Uniwersytetu Łódzkiego – 15,3% (580:89)
4. Uniwersytetu Wrocławskiego – 15,1% (1126:171)
5. Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu – 14,6% (974:143)

Ponadto wskazać należy, że obecnie Minister Sprawiedliwości rozpatruje odwołania od uchwał komisji egzaminacyjnych, ustalających wyniki egzaminów konkursowych. Analiza zarzutów podnoszonych w odwołaniach i argumentów przedstawianych na ich poparcie prowadzi do wniosku, że kandydaci na aplikantów nie byli należycie przygotowani do egzaminu, nie znali często podstawowych zasad prawnych, nie rozumieją treści przepisów, stąd często zaznaczali odpowiedzi błędne na pytania, do których odpowiedź wynikała wprost z literalnego brzmienia przepisu. Znaczna część zarzutów merytorycznych dotyczy pytań z podstawowych aktów prawnych: Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego, Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego oraz Kodeksu postępowania administracyjnego.

Odnosząc się natomiast do pytania dotyczącego osób układających pytania na egzamin, wskazać należy, że Minister Sprawiedliwości co roku powołuje nowe zespoły do przygotowania pytań oddzielnie na każdy z egzaminów konkursowych. Każdy zespół składa się z 5 członków, spośród których 3 to przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości, a 2 to przedstawiciele danego samorządu zawodowego wskazywani odpowiednio przez Naczelną Radę Adwokacką, Krajową Radę Radców Prawnych i Krajową Radę Notarialną.

Zespoły - układając pytania na egzaminy - kierują się wyłącznie zakresem egzaminu wskazanym w ustawach, mając na uwadze, by pytania dotyczyły wszystkich zakresów prawa objętych egzaminem. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, przewodniczący zespołów informują odpowiednio okręgowe rady adwokackie, rady okręgowych izb radców prawnych i rady izb notarialnych o możliwości zgłaszania propozycji pytań na egzamin. Brzmienie pytań na egzamin ustalają wspólnie wszyscy członkowie zespołów, a ostateczną wersję danego pytania ustala przewodniczący zespołu. Przepisy nie przewidują natomiast możliwości weryfikacji tych pytań, a zatem ułożenie testu egzaminacyjnego jest wyłączną kompetencją zespołów powołanych przez Ministra Sprawiedliwości.

Odnosząc się natomiast do pytania dotyczącego wypracowanego systemu przygotowania pytań, powtórzyć należy, że zespoły układające pytania kierują się przy układaniu testów wyłącznie wytycznymi ustawowymi, którymi w tym wypadku jest wskazanie łącznej liczby pytań i ich struktury wewnętrznej (pytania jednokrotnego wyboru, po 3 propozycje odpowiedzi) oraz określenie zakresu wiedzy objętego egzaminem.

Ponadto wskazać należy, że w przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości ustawie o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych i ustawy – Prawo o notariacie, która została uchwalona przez Sejm RP w dniu 19 grudnia 2008 r. i wprowadza pewne zmiany w zakresie egzaminu wstępnego (np. obniżenie liczby pytań na egzaminie z 250 na 150 i obniżenie progu zdawalności z 76% do 66%), jak również wprowadza regulacje dotyczące przeprowadzania egzaminów zawodowych przyjęto, że przed każdym egzaminem Minister Sprawiedliwości będzie publikował wykaz tytułów aktów prawnych, z których ułożone zostaną pytania na egzamin, co pozwoli kandydatom na należyte przygotowanie się do tego egzaminu, jak również pozwoli na legalną kontrolę zakresu testu przez Ministra Sprawiedliwości.

Przewodniczący z wypracowania zespołu,

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Lukasz Rejziniak
PODSEKRETARZ STANU